

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація і методика економічного аналізу

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Облік і аудит

Код та найменування спеціальності 071 Облік і оподаткування

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти бакалавр

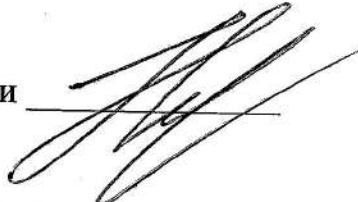
Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою обліку та аудиту Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИКИ: Антонюк О.П., доцент кафедри обліку та аудиту, к.е.н., доцент, Баранюк Х.О., асистент кафедри обліку та аудиту, Головаченко Л.М., асистент кафедри обліку та аудиту

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку та аудиту
Протокол від «27» серпня 2020 р. № 22

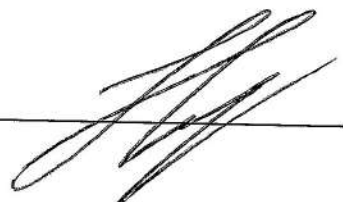
Завідувач кафедри

Немченко В.В.

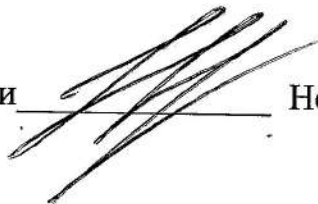
Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 071 Облік і оподаткування

Голова ради

Немченко В.В.

Гарант освітньої програми

Немченко В.В.

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії

Протокол від «30» 09 20 20 р. № 10

Секретар Методичної ради академії

Мураховський В.Г.

ЗМІСТ

- 1 Пояснювальна записка
 - 1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни
 - 1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти
 - 1.3 Міждисциплінарні зв'язки
 - 1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС
- 2 Зміст дисципліни:
 - 2.1 Програма змістовних модулів
 - 2.2 Перелік практичних занять
 - 2.3 Перелік завдань до самостійної роботи
 - 2.4 Перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань
- 3 Критерії оцінювання результатів навчання
- 4 Інформаційне забезпечення

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Економічний аналіз» займає провідне місце в системі економічної освіти. Це зумовлено значенням економічного аналізу в управлінні різними за формою суб'єктами підприємницької діяльності. В рамках вивчення дисципліни «Економічний аналіз» велике значення має формування у студентів чітких знань-основ теорії економічного аналізу.

Мета викладання дисципліни «Організація і методика економічного аналізу» - засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Завдання курсу - вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосування елементарних, економіко-математичних та інших методів економічного аналізу, засвоєння одержаних знань стосовно предмету та об'єкту економічного аналізу, отримання вміння і навичок організації практичної роботи з аналізу виробничої і фінансової діяльності на підприємстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинен:

- **знати:** сутність економічного аналізу, методи та прийоми аналітичної роботи, основні види інформації та організацію аналітичного процесу.

- **вміти:** виявити резерви кращого використання ресурсів, використовувати методи та прийоми економічного аналізу в економічних розрахунках.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Статистика» здобувач вищої освіти може отримати наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування](#) та в [освітньо-професійній програмі «Облік і аудит»](#) підготовки бакалаврів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Програмою дисципліни передбачено міжпредметний зв'язок з дисциплінами "Вища математика", "Статистика", "Мікроекономіка", "Бухгалтерський облік" та ін.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Кількість кредитів для денної форми навчання - 5, годин – 150;

Кількість кредитів для заочної форми навчання – 5, годин – 150.

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	60	28	32
заочна	16	8	8
Самостійна робота, годин	Денна - 90		Заочна - 134

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістових модулів

№ теми	Зміст теми	Годин денна	Годин заочна
Змістовий модуль 1. Сучасний економічний аналіз - особливості, призначення, методи економічного аналізу			
1	Тема 1. Поняття, предмет об'єкт і завдання економічного аналізу. (Сутність економічного аналізу. Мета та завдання економічного аналізу. Роль економічного аналізу за сучасних умов. Економічний аналіз як галузь економічної науки).	2	1
2	Тема 2. Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів підвищення ефективності виробництва. (Суть і загальні принципи системного підходу. Послідовність проведення комплексного аналізу. Взаємозв'язок основних показників. Методика комплексної оцінки інтенсифікації та ефективності виробництва).	4	-
3	Тема 3. Основні категорії економічного аналізу. (Показники, що використовуються в аналізі, їх класифікація. Фактори економічного аналізу. Поняття, види резервів, їх класифікація та порядок пошуку).	4	1
4	Тема 4. Класифікація методів економічного аналізу. (Суть методу економічного аналізу. Класифікація методів економічного аналізу).	2	1
5	Тема 5. Елементарні методи економічного аналізу. (Порівняння, особливості використання. Деталізація. Групування. Ряди динаміки. Середні величини. Відносні величини. Графічні способи).	4	1

6	Тема 6. Методи детермінованого факторного аналізу. (Метод ланцюгових підстановок. Метод абсолютних різниць. Метод відносних різниць. Індексний метод).	2	-
Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу господарської діяльності.			
7	Тема 7. Методи аналізу стохастичних взаємозв'язків. (Сутність стохастичних зв'язків. Однофакторний кореляційно-регресійний аналіз. Багатофакторний кореляційно-регресійний аналіз).	2	1
8	Тема 8. Евристичні методи в економічному аналізі. (Експертні оцінки. Експертні методи).	2	-
9	Тема 9. Види економічного аналізу та його інформаційне забезпечення. Організація аналізу господарської діяльності. (Види економічного аналізу. Основні напрями внутрішнього та зовнішнього аналізу. Особливості перспективного і ретроспективного аналізу. Джерела інформації економічного аналізу. Організація, етапи аналітичної роботи).	2	1
10	Тема 10. Методичні основи аналізу господарської діяльності підприємства. (Аналіз виробництва і реалізації продукції. Аналіз використання трудових ресурсів. Аналіз необоротних активів підприємства. Аналіз матеріальних ресурсів підприємства. Аналіз витрат підприємства та собівартості продукції. Аналіз витрат підприємства. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства).	4	2
ВСЬОГО		28	8

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Поняття, предмет об'єкт і завдання економічного аналізу	2	1
2	Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів підвищення ефективності виробництва	4	-
3	Основні категорії економічного аналізу	4	1
4	Класифікація методів економічного аналізу	2	1
5	Елементарні методи економічного аналізу	4	1
6	Методи детермінованого факторного аналізу	4	-
7	Методи аналізу стохастичних взаємозв'язків	2	1

8	Евристичні методи в економічному аналізі	2	-
9	Види економічного аналізу та його інформаційне забезпечення. Організація аналізу господарської діяльності	4	1
10	Методичні основи аналізу господарської діяльності підприємства	4	2
	Всього	32	8

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Види навчальної діяльності	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу	14	20
2	Підготовка до лабораторних та практичних занять	26	20
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не винесені на лекції	-	14
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	50	80
Разом з дисципліни		90	134

2.4. Перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань

№ з/п	Назва індивідуальних завдань	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Розрахунок резервів збільшення виробництва продукції на підприємствах цукрової та спиртової промисловості	30	40
2.	Виконати реферат по інформаційному забезпеченню економічного аналізу	20	40
Разом з дисципліни		50	80

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: вхідний, поточний, підсумковий – диференційний залік.

Нарахування балів за виконання змістового модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min д/з	max д/з	Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали	
		min		max	min		max	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. «Сучасний економічний аналіз – особливості, призначення, методи економічного аналізу»								
Робота на лекціях	-/-	2/3	6	-	12	4	-	12
Робота на практичних / семінарських заняттях	3/3	5/5	6	18	30	4	12	20
Опрацювання тем, не винесених на лекції	-/5	-/7	–	–	–	2	10	14
Підготовка до практичних занять (індивідуальне завдання)	10/10	17/12	1	10	17	1	10	12
Проміжна сума	–	–	–	28	59	–	32	58
Модульний контроль (колоквіум)	27/26	31/32	1	27	31	1	26	32
Контроль результатів дистанційного модулю	3/-	5/5	1	3	5	1	-	5
Рейтинг за творчі здобутки студентів	2/2	5/5	1	2	5	1	2	5
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
Змістовий модуль 2. «Методичні основи аналізу господарської діяльності»								
Робота на лекціях	-/-	3/5	4	-	12	2	-	10
Робота на практичних / семінарських заняттях	3/4	5/6	4	12	20	2	8	12
Опрацювання тем, не винесених на лекції	/4	-/6	–	–	–	1	4	6
Підготовка до практичних занять (індивідуальне завдання)	24/24	27/30	1	24	27	1	24	30
Проміжна сума	–	–	–	36	59	–	36	58
Модульний контроль (колоквіум)	24/24	41/42	1	24	41	1	24	42
Контроль результатів дистанційного модулю	–	–	–	–	–	–	–	–
Рейтинг за творчі здобутки студентів	–	–	–	–	–	–	–	–
Оцінка за змістовий модуль 2	–	–	–	60	100	–	60	100
Разом з дисципліни			60...100					

4. Інформаційні ресурси

Базові

1. Андреева Г.І. Економічний аналіз [навч. метод, посіб]. Андреева Г.І, 2008. 263с. (Серія «Вища освіта XXI століття»).
2. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз [навч. посіб.для студ.екон. спец.] /Грабовецький Б.Є.-Вінниця: ВНТУ, 2007. 191С.
3. Економічний аналіз: [навч. посіб.]/ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 555с.
4. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / за ред. М.Г. Чумаченка. К.; КНЕУ. 2003. 555с.
5. Економічний аналіз: [навч. посіб.] Є.П. Кожанова, І.П.Отенко, Т.М. Серікова, І.П. Куліков. [3-є вид.,перероб. і доп.]. Х.:ВД «ІНЖЕК», 2009. 344с.
6. Економічний аналіз: :[навч. посіб.] О.П. Антонюк, Т.М Ступницька, Н.М. Куприна, І.Є. Подгорна, «Могнолія 2006». Л.: 2015. 312с.
7. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: [навч. посіб.] / Коробов М.Я. [3-є вид.,перероб. і доп.]. К.: Знання, 2002. 296с.
8. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів фінансового стану підприємства: [навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.] / Мец В.О. К.: Вища школа, 2003. 278с.
9. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [підруч.] / Мних Є.В. К.:КНТЕУ, 2008. 513с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [навч. п осіб.] / Савицька Г.В [3-є вид., перероб. і доп.]. К.: Знання , 2007. 668с. (Серія «Вища освіта XXI століття»).
11. Слободян Н.Г. Теорія економічного аналізу. Економічний аналіз [курс лекцій для студ. всіх спец, напрямів 0501 «Економіка і підприємництво», 0502 «Менеджмент» усіх форм навч.] Слободян Н.Г., Михайленко О.В., Скоморохова С.Ю. К. : НУХТ, 2006. 164с.
12. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз :[навч. посіб.] / Тарасенко Н.В.-[4-ед.,вид., стер.]. Л.: Новий світ 2000, 2008. 344с.
13. Техніко-економічний аналіз: [навч. посіб.] / Н.П. Поповенко, Є.А. Бельтюков, В. Акименко, О.В. Лапін; за ред.. Н.С. Поповенко, Є.А Бельтюкова. О. ЮНПУ, 2006. 135с.
14. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств агропромислового комплексу: [навч. посіб. для студ. вищ. аграр.закл.ІІІ- ІV рівнів акредитації із спец. «Економіка підприємства», «Облік і аудит», «Фінанси», «Аграрний менеджмент»] / Царенко О.М. [2-е вид. перероб.]. Суми: Університетська книга, 2006. 240с.
15. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: [навч. посіб] / Шеремет О.О.- К.: Кондор, 2005. 196с.

Допоміжні

1. Умови задач, зміст прикладів та опис ситуацій для практичних занять.
2. Навчально-методичний кабінет кафедри обліку та аудиту ОНАХТ, ауд. А-301.
3. Бібліотека ОНАХТ.
4. Одеська національна наукова бібліотека.

Сайти мережі Internet:

1. <http://ukrstat.gov.ua/>
2. www.rada.gov.ua
3. www.liga.com.ua
4. www.balans.com.ua
5. www.dtk.com.ua